

היסטוריה דתי לעולים חדשים לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שעתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה : בשאלון זה שלושה פרקים.
על התלמיד לענות על 5 שאלות באופן הבא :
יש לענות על שאלה אחת לפחות מכל אחד מפרקי הבחינה (סך הכל 3 שאלות. אחת מכל פרק) ועל שתי שאלות נוספות מכל פרק שהתלמיד יבחר. לכל שאלה 20 נקודות.
- ג. חומר עזר מותר בשימוש : מילון עברי/לועזי ומילון לועזי/עברי.
- ד. הוראות מיוחדות : אין.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד, יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד לענות עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון

1. **הציגו** את המטרה של הלאומיות המודרנית.
הציגו הבדל אחד בין לאומיות אתנית-היסטורית ובין לאומיות ליברלית-אזרחית.
2. **הציגו** אחד מרעיונות הגאולה של מבשרי הציונות - הרב קלישר אן הרב אלקלעי.
הציגו החלטה אחת מהחלטות ועידת קטוביץ', שבה הרעיון שהצגתם בא לידי ביטוי.
3. **הציגו** פעולה אחת שעשה הרצל כדי לקדם את הרעיון הציוני.
הסבירו מדוע הרצל חשב שהפעילות של אנשי הציונות המעשית פוגעת ברעיון הציוני.
4. **הציגו** את הקושי שהיה לחלוצים הדתיים בעלייה השלישית ושהביא להקמת תנועת 'הפועל המזרחי'.
הציגו את רעיון 'תורה ועבודה' של תנועה זו.
5. **הציגו** את הצעת החלוקה של ועדת פיל (1937)
הציגו נימוק אחד של התומכים בהצעת החלוקה ונימוק אחד של המתנגדים להצעה זו ביישוב היהודי.

פרק שני

6. **הציגו** את עקרון 'מרחב המחיה' באידיאולוגיה הנאצית.
הסבירו כיצד עיקרון זה בא לידי ביטוי בפעולה אחת שעשו הנאצים במלחמת העולם השנייה.
7. **הציגו** את המטרה של ועידת ואנזה.
הסבירו מדוע לוועידת ואנזה הייתה השפעה מעטה בלבד על גורל יהודי צפון אפריקה.
8. **הציגו** את שת המשמעויות של ערך "קידוש החיים" בתקופת השואה.
הציגו דוגמה אחת לניסיון של יהודים בתקופת השואה לשמור על ערך "קידוש החיים".
9. **ציינו** דרך אחת שבה ניסו הבריטים למנוע את ההעפלה לארץ ישראל בתקופה שבין סיום מלחמת העולם השנייה ובין הקמת המדינה (1945-1948).
הסבירו מדוע המאבק של הבריטים נגד ההעפלה מאירופה פגע בשמה הטוב של בריטניה בעולם.
10. יהודי אתיופיה חוגגים בכ"ט בחשוון את חג הסיגד המבטא געגועים לציון.
הציגו ביטוי אחד לגעגועים לציון מן השיר "החסידה" מאת חיים אידיסיס.
הציגו פעולה אחת שעשה פרדה אקלום כדי לקדם את העלייה של יהודי אתיופיה למדינת ישראל.

פרק שלישי

11. שינויים בחיי היהודים במאה ה־19 ובתחילת המאה ה־20

בנספח מוצגת גלויה (מכתב עם תמונה) מתחילת המאה ה־20. עיינו בגלויה וענו על הסעיפים א-ב.

בגלויה נראית משפחה יהודית מאוסטרו־הונגריה בליל הסדר.

א. על פי אחד הרכיבים בגלויה, הסבירו כיצד שמירת המסורת היהודית באה לידי ביטוי בגלויה.

על פי אחד הרכיבים בגלויה, הסבירו כיצד ההשתלבות של המשפחה היהודית בחברה הכללית באה

לידי ביטוי בגלויה

ב. הציגו את הרעיון של "תורה עם דרך ארץ" של הרש"ר הירש.

12. היישוב החדש

בנספח מוצגת תעודת סיום בית ספר במושבה רחובות בשנת 1904. עיינו בתעודה וענו על הסעיפים א-ב.

א. על פי אחד הרכיבים בתעודה, הסבירו כיצד האידאולוגיה של אנשי היישוב החדש באה לידי ביטוי

בתעודת הסיום.

ב. הציגו קושי אחד שהיה לאנשי המושבות בתקופת היישוב החדש.

הציגו ניסיון אחד לעזור לאנשי המושבות — ניסיון של הברון רוטשילד אן ניסיון של חברת יק"א.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

תמונה של קיסר אוסטרו-הונגריה

אפון

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות.

Herzlichste Begrüße!

ברכות חג לבביות
תרגום מגרמנית:

(http://web.nli.org.il/sites/NLI/English/digitallibrary/Pages/Viewer.aspx?presentorid=NLI_EDU&docid=NNL03_EDU700276018)

נספח לשאלה 12 — תעודה

תעודה
מבית הספר "תלמוד תורה"
במושבה רחובות במחוז יפו באה"ק

התלמידה **ויכא** בת **ר' יצחק כהן** מ **רחובות** נכנסה
 אל בית הספר "תלמוד תורה" בחדש **אדר** בשנת **תרנ"ט** וגמרה
 את חק לכודיה כראש חדש **אלול** שנת **תרס"ג**. במשך ימי למודה
 בבית הספר התנהגה במנהג **טוב מאד** ולמדה בשקידה.
 ואלה הם ציוניה ללמודיה:

כתבי הקדש
 משנה
 פירוש רש"י על התורה
 שפת עבר →
 דברי ימי ישראל
 דברי ימי העמים
 כתיבת הארץ
 תולדות הטבע
 חשבון

חברי ועד המושבה:
 המורים:

אהרן אייזנברג
 ישראל האו טאה יצחק כהן

עברית

בארץ הקודש

הערות: שימו לב שהציונים בתעודה טוישטשו (נמחקו).